

20. decembra 2012.

USTAVNA REVIZIJA U SRBIJI: ASPEKTI I MOGUĆA REŠENJA

Istraživački forum Evropskog pokreta u Srbiji, u saradnji sa lokalnim većem Evropski pokret u Srbiji – Novi Sad, organizovao je drugu po redu, javnu raspravu povodom predstavljanja predloga za praktičnu politiku pod nazivom „Ustavna revizija u Srbiji: aspekti i moguća rešenja“ u Novom Sadu.

Na skupu su govorili Marijana Pajvančić, profesorka Fakulteta za evropske pravno-političke studije u Novom Sadu, i autori teksta, Vladimir Pavićević, predsednik Istraživačkog foruma i Vladimir Džamić, član Istraživačkog foruma.

Diskusija je bila posvećena razmatranju mogućnosti za promenu Ustava Republike Srbije, uzimajući razloge legitimiteta kao ključne za revidiranje postojećeg. Centralno mesto analize „Ustavna revizija u Srbiji: aspekti i moguća rešenja“ je **iznalaženje optimalne demokratske procedure koja bi dovela do usvajanja novog Ustava i omogućila da duboka kriza legitimiteta bude prevaziđena**. U radu su analizirana tri moguća scenarija za ustavnu reviziju u Srbiji: izmenu postojećeg Ustava Republike Srbije amandmanima, donošenje novog Ustava proglašavanjem aktuelnog saziva parlamenta ustavotvornim i donošenje novog Ustava nakon raspisivanja izbora za Ustavotvornu skupštinu. Zaključak autora jeste da je najbolje od svih mogućih rešenja raspisivanje izbora za Ustavotvornu skupštinu koja bi sačinila novi tekst najvišeg pravnog akta Republike Srbije.

Koautor predloga praktične politike, Vladimir Džamić, istakao je da osim svih ozbiljnih manjkavosti u načinu donošenja, aktuelni Ustav Srbije nije izdržao ni jedan test stvarnosti političke zajednice. „Ustav iz 2006. godine nije postigao ništa ni kada je u pitanju organičavanje vlasti, ni kada su u pitanju politička stabilnost zajednice, unapređenje i zaštita ljudskih prava, a ponajmanje je uspeo da očuva teritorijalnu celovitost države Srbije. Javnost je u suštini bila izigrana prilikom njegovog donošenja, a svaka politička struja je u tekst ugradila deo svoje ideologije što je i najbolje objašnjenje njegove nekonzistentnosti i nelogičnosti“, istakao je Džamić.

Marijana Pajvančić je iznela niz kritika na postojeći Ustav ukazujući na činjenicu da bi on morao da ima kapacitet da bude okvir u kom će se rešavati svi sporovi u društvu kako se oni ne bi prenosili u meta-pravni prostor koji odgovara partijskoj državi. „Poslednji Ustav Srbije nije samo nelegitiman već i nelegalan. Podsetila bih da se skupštinski Odbor za ustavna pitanja uopšte nije sastao ovim povodom pre održavanja sednice Skupštine, da su

poslanici dobili tekst novog Ustava na dan kada su o njemu trebali da glasaju, a da sama sednica nije bila ni redovna ni vanredna kako je to Poslovníkom regulisano, već posebna, što ne postoji kao forma zasedanja. Poslovník Skupštine je zbog ovoga izmenjen istog dana kad je Ustav izglasan“, upozorila je Pajvančić. Ona je međutim dodala dve činjenice koje su

po njenom mišljenju otežavajući faktor kada je u pitanju promena Ustava – nepostojanja ustavnog trenutka koji se dogodio 2000. godine i u izvesnom smislu prilikom odvajanje Crne Gore od državne zajednice SCG, kao i nepostojanje konsenzusa o osnovnim vrednostima i spremnosti da se vlast u Srbiji vrši u granicama prava. „O nekim stvarima dovoljno govori činjenica da je isti broj potpisa građana potreban za podnošenje zakonodavne inicijative u Srbiji kao i u Sjedinjenim Američkim Državama“, zaključila je Marijana Pajvančić.

Vladimir Pavićević je u kontekstu ustavnog „momentuma“ koji je potreban da bi se Ustav promenio, ukazao na ustavnu šansu koja se u tom smislu može pojaviti prilikom pomeranja u procesu rešavanja kosovskog pitanja.

Istraživački forum Evropskog pokreta u Srbiji je objavio predlog za javnu praktičnu politiku pod nazivom „**Ustavna revizija u Srbiji: aspekti i moguća rešenja**“ i tim povodom je 8. novembra, na šestogodišnjici aktuelnog Ustava, u Medija centru u Beogradu, održana prva javna rasprava na koju su bili pozvani predstavnici relevantnih državnih institucija, političkih partija, organizacija civilnog društva, medija, akademske i zainteresovane javnosti.

Organizovanjem ovog skupa u Novom Sadu, **Istraživački forum** nastavlja proces javnog zagovaranja i podsticanja javne rasprave o važnim temama, kakvom smatra i promenu Ustava Republike Srbije, sa ciljem da u taj proces uključi sve zainteresovane aktere na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou.

Istraživački forum predstavlja programsko telo Evropskog pokreta u Srbiji u okviru koga se sprovode sveobuhvatna i dubinska istraživanja i analize aktuelne situacije u procesu reformi, odnosno pišu i predstavljaju alternativni predlozi za javnu praktičnu politiku za efikasniju i efektivniju reformu u oblastima relevantnim za proces evropske integracije Srbije.